

Огляд фінансових ринків

05 січня 2025 р.

РІК ПОЧИНАЄТЬСЯ З ДРАЙВУ

Геополітика рухає ринки
Зростання імпорту посилює дисбаланси
Українські біржі ближче до ЄС

СВІТОВИЙ РИНОК

Світові ринки розпочали новий рік із підвищеним апетитом до ризику: зростання ф'ючерсів та рекордні рівні азійських індексів відображають оптимізм щодо економічних перспектив, хоча макроекономічні та геополітичні ризики стримують надмірний ентузіазм.

Ринки акцій США закрилися переважно з підвищенням після волатильної першої сесії року, що відображає невизначеність інвесторів щодо того, чи не переоцінили постачальники програмного забезпечення для ШІ свої очікування щодо капітальних витрат.

Європейські фондові індекси завершили першу сесію року різким зростанням на нових рекордних рівнях, підтримані технологічним та промисловим секторами. Попит на акції оборонних компаній зріс на тлі геополітичної напруженості та прогнозів щодо збільшення оборонних бюджетів у Європі.

Поточний тиждень принесе публікацію індексів ділової активності у виробничому секторі та сфері послуг США, а також низку звітів з ринку праці, включно з грудневими даними щодо безробіття, що мають ключове значення для подальших рішень ФРС щодо ставок.

Наразі ринок очікує, що ФРС опустить базову відсоткову ставку двічі у 2026 році, тоді як прогнози самого регулятора, оприлюднені в грудні, передбачають лише одне зниження. Інвестори також очікують оголошення президентом США Дональдом Трампом імені наступного голови Федрезерву, який обійме цю посаду після завершення повноважень нинішнього керівника ФРС Джерома Пауелла в травні.

У 2025 році ціни на золото зросли майже на 66% завдяки зниженню ставок, очікуванням пом'якшення політики США, геополітичним ризикам та активному попиту з боку центральних банків і біржових фондів.

У перші дні 2026 року тенденція зберігається: котирування "жовтого металу" продовжують зростати, підтверджуючи його статус активу "тихої гавані".

Ціни на нафту Brent завершили 2025 рік зі зниженням майже на 20% — найбільшим падінням із 2020 року — оскільки побоювання щодо надлишкової пропозиції та тарифних ризиків переважували геополітичні чинники.

Минулого тижня торги по парі євро/долар відбувалися в діапазоні 1,1713–1,1789 долара США за євро.

www.pumb.ua

Департамент інвестиційного бізнесу
 вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна 04070

ЩОТИЖНЕВИЙ ЗВІТ

КУРСИ

Валюта	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
EUR/USD	1,1721	-0,56	0,9	-0,2
GBP/USD	1,3456	-0,30	1,8	-0,1
USD/UAH	42,2942	0,55	-0,1	-0,1

ІНДЕКСИ ФОНДОВИХ РИНКІВ

Індекс	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
S&P 500 (США)	6858,5	-1,0	0,4	0,2
FTSE 100 (ВБ)	9951,1	0,8	2,6	0,2
Dow Jones	48382,4	-0,7	1,9	0,7
Nasdaq	23235,6	-1,5	-0,8	0,0
MSCI (Сх.Євр.)	72,1	2,6	9,5	2,2

КЛЮЧОВІ СТАВКИ

Ставка	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
ФРС, % річн.	3,50-3,75	0,0	-6,3	0,0
ЄЦБ, % річн.	2,150	0,0	0,0	0,0
НБУ, % річн.	15,500	0,0	0,0	0,0

ТОВАРНІ РИНКИ

Товар	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Пшениця, дол./т	221,0	0,0	-1,8	0,0
Brent, дол./барр.	60,8	0,8	-2,1	-0,2
Газ, євро/МВт*год	28,6	-2,7	1,0	1,1
Золото, дол./унц.	4332,3	-4,4	3,0	0,3

Джерело: Bloomberg;

ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС

Дефіцит поточного рахунку платіжного балансу України в листопаді 2025 року розширився до 3,5 млрд дол. США (порівняно з 1,3 млрд дол. США в листопаді 2024 року), що зумовлюється розширенням дефіциту торгівлі товарами (за рахунок суттєвого збільшення імпорту товарів). Без урахування реінвестованих доходів та грантів від міжнародних партнерів дефіцит становив 4,2 млрд дол. США (у листопаді 2024 року – 2,6 млрд дол. США).

Експорт товарів у листопаді 2025 року скоротився на 1,7%. Обсяги експорту товарів становили 3,4 млрд дол. США. Зниження було зумовлене насамперед скороченням експорту продовольчих товарів на 7,1%: падіння експорту зерна (на 22,2%) та насіння олійних культур (на 40,9%) не змогло компенсуватися зростанням експорту інших продовольчих товарів (олій – на 16,9%, продуктів харчової промисловості – на 13,5% та м'ясо-молочних продуктів – 26,8%). Також знизився експорт: продукції машинобудування – на 19,8%; продукції хімічної промисловості – на 9,2%. Натомість зріс експорт: продукції металургії – на 25,0%; мінеральних продуктів та палива – на 6,5%; деревини та виробів з неї – на 7,2%; промислових товарів – на 15,9%.

У листопаді 2025 року в номінальному вимірі найбільше знизився експорт до країн Америк. Також знизився експорт до країн ЄС, Азії та Африки. Експорт до країн СНД зріс.

Імпорт товарів у листопаді 2025 року зріс на 28,2%. Обсяги імпорту товарів становили 8,1 млрд дол. США. Майже 90% зростання було забезпечено збільшенням неенергетичного імпорту на 27,7%, насамперед продукції машинобудування – на 40,4%. Також зріс імпорт: продовольчих товарів – на 10,9%; чорних та кольорових металів – на 15,0%; продукції хімічної промисловості – на 1,9%; деревини та виробів з неї – на 1,1%. Натомість імпорт промислових товарів знизився на 1,2%. Енергетичний імпорт збільшився на 33,0% за рахунок збільшення імпорту вугілля, газу та електроенергії.

У листопаді 2025 року в номінальному вимірі імпорт зріс з усіх регіонів. Найбільше збільшився імпорт з країн Азії та ЄС. Також збільшився імпорт з Америки, Австралії, країн СНД та Африки.

Дефіцит торгівлі послугами розширився до 0,6 млрд дол. США порівняно з 0,5 млрд дол. США в листопаді 2024 року за рахунок більшого зниження експорту послуг порівняно з їх імпортом.

Обсяги приватних грошових переказів зменшилися та становили 0,6 млрд дол. США. Загалом надходження офіційними каналами скоротилися на 7,7%.

Чисте запозичення від зовнішнього світу (сумарне сальдо поточного рахунку та рахунку операцій із капіталом) становило 3,5 млрд дол. США.

Чистий приплив за фінансовим рахунком становив 8,6 млрд дол. США і більше ніж на 80,0% був сформований за рахунок припливу до державного сектору.

Чистий приплив прямих іноземних інвестицій оцінено в 205,0 млн дол. США.

Чисте зменшення зовнішньої позиції банківського сектору за портфельними та іншими інвестиціями становило 0,8 млрд дол. США.

Платіжний баланс у листопаді зведено з профіцитом у 5,1 млрд дол. США. Чисті погашення перед Міжнародним валютним фондом становили 85,0 млн дол. США.

Чистий приплив до приватного сектору у жовтні становив 0,6 млрд

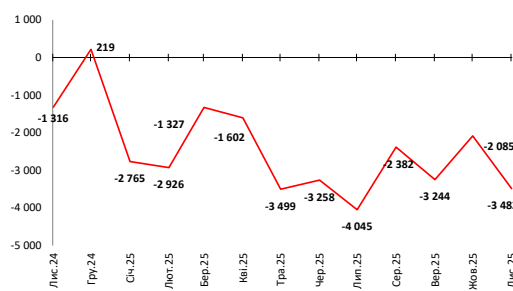
Джерело: НБУ

ОСТАННІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ДАНІ

Показник	Значення
Сальдо рахунку поточних операцій у листопаді 2025 року, млрд дол. США	-3,5

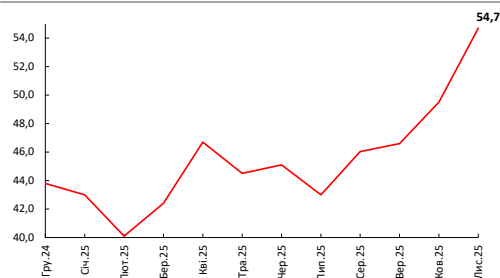
Джерело: НБУ

ДИНАМІКА САЛЬДО РАХУНКУ ПОТОЧНИХ ОПЕРАЦІЙ (млн дол. США)

Джерело: НБУ

МІЖНАРОДНІ РЕЗЕРВИ (млрд дол. США на кінець періоду)

Джерело: НБУ

РИНОК ОБЛІГАЦІЙ ТА ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

Минулого тижня Мінфін не проводив аукціони з розміщення ОВДП.

Упродовж 2025 року Уряд України залучив від розміщення ОВДП на аукціонах 430,1 млрд грн, 2,5 млрд дол. США та 0,8 млрд євро. На погашення за внутрішніми борговими державними цінними паперами за цей період спрямовано 320,3 млрд грн, 2,9 млрд дол. США та 0,8 млрд євро.

В 2025 році запозичення Міністерства фінансів України на внутрішньому борговому ринку на 93,8 млрд грн в еквіваленті перевищували виплати за ОВДП, зокрема в грудні – на 26,6 млрд грн в еквіваленті. Роловер вкладень в ОВДП за підсумками 2025 року становить 113% за номіналом у всіх валютах за поточним офіційним курсом.

У 2025 році середньозважена дохідність гривневих ОВДП зросла з 15,98% у 2024 році до 16,24%. Середньозважена дохідність ОВДП, номінованих у євро, становила 3,22%, тоді як середньозважена дохідність доларових ОВДП знизилася з 4,64% до 4,17%.

Забезпечити ефективну роботу внутрішнього боргового ринку вдалося завдяки спільним зусиллям уряду та Національного банку України.

Зокрема, у лютому 2025 року було посилено можливості для здійснення Міністерством фінансів України активних операцій із метою підвищення ефективності управління внутрішнім державним боргом: Національний банк забезпечив можливість проведення розрахунків за новим видом розміщення ОВДП шляхом проведення аукціонів із розміщення ОВДП із одночасним обміном на ОВДП іншого випуску, що перебувають в обігу.

Загальний портфель військових облігацій у власності фізичних та юридичних осіб станом на 01 січня 2026 року становив 181,6 млрд грн в еквіваленті порівняно з 171,4 млрд грн в еквіваленті станом на 01 січня 2025 року.

Найбільший обсяг військових облігацій, як і раніше, сконцентрований банками – первинними дилерами. Другим за обсягом є портфель військових облігацій у власності громадян та бізнесу України.

За оперативними даними у грудні 2025 року до загального фонду державного бюджету надійшло 329,4 млрд грн податків, зборів та обов'язкових платежів.

В цілому, за підсумками грудня 2025 року до загального і спеціального фондів державного бюджету надійшло 520,0 млрд грн податків, зборів та інших платежів.

ОПЕРАЦІЇ НБУ

Загальна сума купівлі депсертифікатів учасниками ринку минулого тижня становила 3,170 трлн грн і вся вона складалася із депозитних сертифікатів овернайт.

Постійно діючою лінією рефінансування НБУ (овернайт) у період 29 грудня – 02 січня банки не користувались.

Сальдо операцій Державного казначейства у період 29 грудня – 02 січня становило 59,3 млрд грн.

Ліквідність банківської системи утримується на рекордно високому рівні (понад 1,0 трлн грн) і сконцентрована на кореспондентських рахунках банків в НБУ та в депозитних сертифікатах НБУ.

Джерело: Міністерство фінансів України, НБУ

СТРУКТУРА ВЛАСНИКІВ ОВДП

Власник	ост. знач., млрд грн	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
НБУ	664,5	0,0	-0,3	0,0
Банки	936,3	-0,2	1,0	0,0
Юр. особи	212,4	17,0	22,8	0,0
Стр. компанії	23,6	0,8	6,5	0,0
Тер. громади	0,5	0,0	13,5	0,0
Фіз. особи	112,2	1,0	8,0	0,0
Нерезиденти	15,9	0,1	-5,3	0,0

Джерело: НБУ

ІНДИКАТОРИ РИНКУ

Назва індикатору		ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Залишки на к/р банків, млрд грн		264,6	-1,1	8,9	22,1
Рефінансування		30,8	0,0	-0,3	-7,1
Депозитні сертифікати НБУ	О/Н, млрд грн	630,0	10,9	56,1	35,3
	3 міс, млрд грн	126,4	-10,0	-9,2	-27,6
	Всього, млрд грн	756,4	6,7	41,7	22,9

Джерело: НБУ

МІЖБАНКІВСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ РИНОК

На міжбанківському кредитному ринку ставки на кредити овернайт в національній валюті перебували у діапазоні 14,50 – 15,50% річних, а Український індекс міжбанківських ставок овернайт (UONIA) 29 грудня становив 15,4514% річних, 30 грудня – 15,4565% річних, 31 грудня – 15,5000% річних, 1 січня – 15,4936% річних, 2 січня – 15,4523% річних.

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

Минулого тижня ситуація на міжбанківському валютному ринку України залишалася стабільною, а коливання курсу були незначними та переважно технічними. Рух котирувань відбувався в доволі вузькому діапазоні, що свідчило про збереження рівноваги між попитом і пропозицією на тлі низької ділової активності наприкінці року. Національний банк продовжував згладжувати короткострокові дисбаланси за допомогою інтервенцій, забезпечуючи контрольовану динаміку курсу.

Торги на міжбанківському валютному ринку України минулого тижня проходили в таких діапазонах: у понеділок 29 грудня – 42,15/42,30 грн/дол. США, у вівторок 30 грудня – 42,29/42,45 грн/дол. США, у середу 31 грудня – 42,15/42,38 грн/дол. США, у четвер 1 січня – 42,05/42,25 грн/дол. США, у п'ятницю 2 січня – 42,24/42,38 грн/дол. США. У підсумку у п'ятницю 2 січня середньозважений курс на МВРУ був зафіксований на рівні 42,2942 грн/дол. США.

В період 29 грудня – 2 січня НБУ під час валютних інтервенцій продав банкам 633,10 млн дол. США.

Загальний обсяг продажу валюти на міжбанківському ринку минулого тижня становив 1,2 млрд дол. США.

Національний банк України з 2 січня 2026 року виключив болгарський лев з переліку іноземних валют, до яких встановлюється офіційний курс гривні. Відповідне рішення пов'язане із приєднанням Болгарії до єврозони з 1 січня 2026 року.

ФІНАНСОВІ РИНКИ

НКЦПФР продовжує адаптацію біржової інфраструктури до стандартів ЄС. Український біржовий ринок поступово переходить на правила, сумісні з європейськими стандартами організованої торгівлі. Йдеться не про окремі технічні зміни, а про системне оновлення ринкової інфраструктури з метою уніфікації підходів до регулювання та формування спільної «мови» з європейськими інституціями.

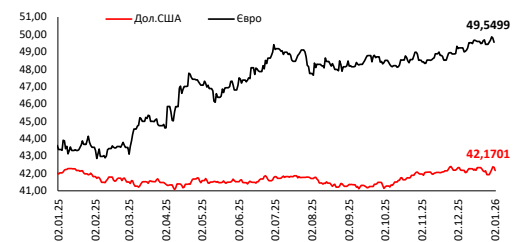
У межах цього процесу НКЦПФР затвердила зміни до правил функціонування багатостороннього торговельного майданчика деривативних (БТМ) контрактів ПрАТ «Фондова біржа «Перспектива» та специфікації валютного свопу (постанова від 19 грудня 2025 року №34/21/3428/К01).

Оновлення охоплюють, зокрема, термінологію та підходи до допуску фінансових інструментів до торгів і спрямовані на приведення біржових правил у відповідність до чинного законодавства України та практики ЄС.

Паралельно НКЦПФР зареєструвала нові правила функціонування організованих ринків для фондових бірж «Перспектива» та «ПФТС» – окремо для регульованого фондового ринку та фондового багатостороннього торговельного майданчика. Ці правила прийшли на зміну загальним правилам бірж і деталізують вимоги до організації торгів залежно від типу ринку. Також було оновлено правила БТМ деривативних контрактів.

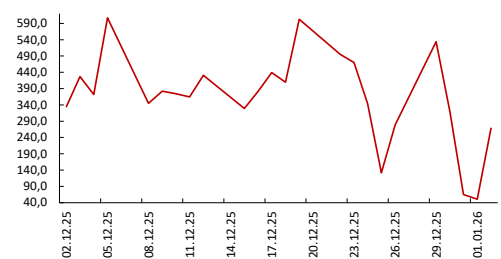
Джерело: НБУ, НКЦПФР

КУРС НБУ (грн/дол. США; грн/євро)

Джерело: НБУ

ОБ'ЄМ ТОРГІВ (млн дол. США)

Джерело: НБУ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У 2025 році Міністерство фінансів України залучило зовнішнє фінансування у розмірі 52,4 млрд дол. США. Міжнародна підтримка дозволила в повному обсязі забезпечити видатки соціально-гуманітарного напрямку. У той самий час всі внутрішні фінансові ресурси були спрямовані на сектор безпеки й оборони.

Донори:

- 37,9 млрд дол. США – ERA Loans (умовні боргові зобов'язання).
- 12,1 млрд дол. США – ЄС, Ukraine Facility (11,5 млрд дол. США - кредити, 668,0 млн дол. США - гранти)
- 912,0 млн дол. США – МВФ (кредити)
- 733,0 млн дол. США - Світовий банк (кредити)
- 453,0 млн дол. США - Японія (кредити)
- 232,0 млн дол. США - БРРЄ (кредити).

Найбільший обсяг бюджетної підтримки, понад 70%, надійшов у межах механізму країн G7 ERA Loans. Це кошти, які погашаються за рахунок доходів від заморожених активів Росії. Загальний обсяг складає 50,0 млрд доларів США на 2025-2026 роки. Зазначимо, що ЄС спрямувала у повному обсязі свою частину в рамках інструменту – 18,1 млрд євро. Решту коштів буде залучено у 2026 році на потреби соціального напрямку.

Європейський Союз продовжує бути найбільшим надавачем фінансової допомоги. У 2025 році Україна отримала 12,1 млрд дол США (668,0 млн дол. США - гранти) в межах фінансового інструменту Ukraine Facility.

У 2025 році Україна успішно пройшла два перегляди програми МВФ Extended Fund Facility. Це дозволило залучити 912,0 млн дол. США. Загалом у межах програми вже залучено 10,6 млрд дол. США.

До державного бюджету надійшли кошти від Світового банку на проекти в сфері охорони здоров'я, освіти, підтримки приватного сектору та публічних фінансів.

Японія надала Україні в межах трьох проектів Світового банку 453,0 млн дол. США:

- DRIVE – 190,0 млн дол. на підвищення стійкості національної дорожньої мережі, модернізації інфраструктури, відновлення мостів;
- SURGE – 183,0 млн дол. США на створення сучасної системи управління публічними інвестиціями в умовах війни та післявоєнного відновлення;
- RISE – 80,0 млн дол. США на вирішення критичних проблем, що перешкоджають стійкості, зростанню та сталому розвитку приватного сектору.

Від Банку розвитку Ради Європи Україна отримала кошти на безперервне фінансування виплат для ВПО, зокрема покриття витрат на житло, харчування, медичну допомогу та освіти дітей для тих, хто був змушений залишити свої домівки через війну.

Загалом від початку повномасштабної війни, міжнародні партнери спрямували до України майже 168,0 млрд дол. США бюджетної підтримки.

Джерело: Міністерство фінансів України

КОТИРУВАННЯ НА СВІТОВИХ РИНКАХ

Name	Coupon	Maturity	Bid Price	Ask Price	Ask YTM	Cur
Ukraine-2029	1,75	01.02.2029	72,92	73,59	16,75	USD
Ukraine-2030	0,00	01.02.2030	57,85	58,52	16,39	USD
Ukraine-2034	1,75	01.02.2034	59,08	59,88	14,29	USD
Ukraine-2034	0,00	01.02.2034	45,99	46,73	13,67	USD
Ukraine-2035	1,75	01.02.2035	58,11	58,93	14,02	USD
Ukraine-2035	0,00	01.02.2035	53,83	54,58	11,04	USD
Ukraine-2036	1,75	01.02.2036	57,00	57,84	13,87	USD
Ukraine-2036	0,00	01.02.2036	53,66	54,37	10,82	USD
Metinvest BV	8,50	23.04.2026	89,41	90,05	46,06	USD
Metinvest BV	7,65	01.10.2027	80,82	81,70	20,70	USD
Metinvest BV	7,75	17.10.2029	74,85	75,37	16,81	USD
DTEK Renew.	8,50	12.11.2027	90,72	92,24	13,37	EUR
DTEK Finance	7,00	31.12.2027	70,27	71,17	28,97	USD
MHP Lux SA	6,95	03.04.2026	97,23	97,56	17,29	USD
MHP Lux SA	6,25	19.09.2029	83,93	85,27	11,22	USD
VF Ukraine	6,20	11.02.2027	97,22	97,68	12,40	USD
Ukraine Railways	8,25	09.07.2026	72,33	72,90	84,67	USD
Ukraine Railways	7,875	15.07.2028	68,82	69,48	24,88	USD
NAK Naftogaz	7,13	19.07.2026	83,73	86,23	37,02	EUR
NAK Naftogaz	7,625	08.11.2028	77,37	78,10	17,77	USD
NPC Ukrenergo	6,875	09.11.2028	85,55	86,59	11,62	USD

Джерело: Bloomberg

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ УКРАЇНИ

Показник	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ВВП, % р/р	3,4	-29,1	5,3	2,9	2,1 (III квартал, попередня оцінка)	
Промислове виробництво, % рік до року	1,1	2,3 (лютий)	-	-	-	
Інфляція споживчих цін, % рік до року	10,0	26,6	5,1	12,0	9,3 (листопад)	
Інфляція цін виробників, % рік до року	62,2	47,3	24,2	27,6	5,5 (жовтень)	
Платіжний баланс (зведений), млрд дол. США	0,5	-2,9	9,5	-0,03	5,1 (листопад)	
Рахунок поточних операцій платіжного балансу, млрд дол. США	-2,1	8,6	-9,8	-13,4	-3,5 (листопад)	
Сальдо торгового балансу (товари та послуги), млрд. дол. США	-3,0	-23,8	-37,7	-35,7	-5,3 (листопад)	
Міжнародні резерви, на кінець періоду, млрд дол. США	30,9	28,5	40,5	43,8	54,7 (листопад)	
Зовнішній борг, млрд. дол. США	129,7	131,0	161,5	180,6	216,2 (III квартал, попередня оцінка)	
Активи банківської системи (зміна з початку року, %)	12,8	14,6	25,14	16,2	7,71 (жовтень)	
Обмінний курс, на кінець періоду, грн./дол. США	27,28	36,57	36,98	42,039	42,39 (грудень)	
Обмінний курс, середній за період, грн./дол. США	27,28	32,37	36,58	40,15	41,64 (січень-грудень)	

Джерело: Державна служба статистики України, НБУ

Показник/товар	Опис
S&P 500	Фондовий індекс, в кошику якого 500 вибраних акціонерних компаній США, що мають найбільшу капіталізацію
FTSE 100	Провідний індекс Британської фондової біржі. Ґрунтується на курсах акцій 100 компаній з найбільшою капіталізацією, які мають котирунки на Лондонській фондовій біржі
MSCI	Фондовий індекс, розраховується за підсумками торгів на ринках Східної Європи, що розвиваються
Dow	INDU Index - промисловий індекс Доу-Джонса. Це виважене за ціною середнє значення акцій 30 компаній 'блакитних фішок', які зазвичай є лідерами у своїй галузі. З 1 жовтня 1928 року цей індекс є найпоширенішим ринковим індикатором.
Nasdaq	NASDAQ Composite Index (CCMP Index). Це виважений за капіталізацією індекс ряду акцій з усіх трьох рівнів NASDAQ: Global Select, Global Market і Capital Market. Цей індекс було створено 5 лютого 1971 р.
Нафта Brent	COA Comdty Crude Oil, Brent Active Contract/Всі активні контракти на нафту марки Brent. Brent - еталонна марка нафти, що добувається в північному морі
Газ TTF	ICE Endex Dutch TTF Gas Spot Price. Газ для фізичної доставки в Голландський центр передачі прав власності (TTF)
Пшениця	Індекс GRXPUAFW AGRO Index. Ціна на українську пшеницю (FOB Black Sea Port Export Price)
Золото	Індекс GOLDS Comdty

ДЕПАРТАМЕНТ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Стадник Антон
Директор департаменту
+38 044 231 7046
anton.stadnik@fuib.com

Марченко Максим
Начальник Управління по роботі з
фінансовими інститутами
Maxim.Marchenko@fuib.com

Хіміч Наталія
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
nataliya.khimich@fuib.com

Лисянська Олена
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
olena.lysyanska@fuib.com

СЛУЖБА КОМУНІКАЦІЙ

pr@fuib.com

При підготовці даного матеріалу використовувалася інформація з публічних джерел, що заслуговують, на наш погляд, довіри. Оцінки та прогнози, висловлені в цьому огляді, є приватною думкою наших співробітників. Даний матеріал носить виключно інформаційний характер і не повинен розглядатися як пропозиція до вчинення будь-яких угод з цінними паперами або як керівництво до інших дій. Інформація дійсна тільки на дату публікації.